

Projectplan DE BOUWPLAATS

Talentontwikkeling 2019-2020

Versie 1.0: november 2018
Projectinitiator: Bibliotheek Emmen (OBE)
Projectcoördinator: Nicole Stiekema

Projectcode:

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
Innovatiethema's	4
2. Het project 'De Bouwplaats'	5
3. Doelgroep	6
4. Doelstellingen	7
5. Beoogde Resultaten	8
Producten	8
Doelgroep	8
Overdraagbaarheid	8
6. Risico's en neveneffecten	9
7. Plan van aanpak	10
projectorganisatie	10
Communicatieplan	10
Fasering	10
8. Begroting	11
Toelichting op begroting	12
9. Planning van tussenresultaten	13
10. Tot slot	14

1. Inleiding

Verskillende ontwikkelingen vormen de aanleiding voor een *creatief lab* in de bibliotheek.

In de visie 'Mediawijsheid en de openbare bibliotheek'¹ gaat de KB in op de digitale ontwikkelingen in de samenleving. Mediawijsheid draagt bij aan de zelfredzaamheid van mensen; het is een belangrijke randvoorwaarde om mee te kunnen doen in de maatschappij. Hoewel bibliotheken zich al jaren met mediawijsheid bezig houden, is het door de snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen nodig voor bibliotheek Emmen om opnieuw te bepalen hoe wij ons op dit terrein kunnen positioneren. Bovendien houden culturele instellingen, zoals de Kunstbeweging zich steeds vaker bezig met mediawijsheid en 21^e eeuwse vaardigheden in relatie tot kunst en cultuur.

SLO² en Kennisnet³ presenteerden in 2016 het nieuwste model van 21e eeuwse vaardigheden. Dit model omschrijft 11 vaardigheden die burgers nodig hebben om succesvol deel te kunnen nemen aan de maatschappij van de toekomst. Het model, weergegeven als het wiel hieronder, wint aan bekendheid.

De vier onderdelen die samen digitale geletterdheid vormen (computational thinking, informatievaardigheden, ICT-basisvaardigheden en mediawijsheid), komen veelal terug in lesprogramma's van diverse soorten labs: makerspaces, maakplaatsen, fablabs, medialabs en andere⁴. Daarnaast ontwikkelen bezoekers ook andere vaardigheden die nodig zijn voor de 21e eeuw, zoals mediawijsheid, kritisch en creatief denken. Door creativiteit en digitale technieken te combineren worden deze competenties op ene andere manier aangesproken en ontwikkeld. Juist voor het ontwikkelen van deze vaardigheden bouwen we een creatief lab.

In het kader van talentontwikkeling en cultuureducatie zien wij kansen voor een *creatief lab* voor de jeugd in Emmen. Een plek waar jeugd zich cognitief en creatief kunnen ontwikkelen en zich daarbij diverse vaardigheden eigen maken. Bibliotheek Emmen en de Kunstbeweging gaan samen op zoek naar een (inhoudelijke en fysieke) invulling van een creatief lab.

Op korte termijn, begin 2019, wordt de bibliotheek in het centrum van Emmen deels heringericht. Bij deze, al geplande, herinrichting houden we rekening met het (samen met de doelgroep) ontwikkelen van een creatieve werkplaats of technologisch lab. Op de 1^e verdieping is een flink aantal vierkante meters bestempeld als vrij te ontwikkelen om in de loop van 2019 in te richten en bijpassende (behoefte gestuurde) programmering te ontwikkelen.

¹ Visie Mediawijsheid 2016-2018, Koninklijke Bibliotheek, Den Haag, 2016

² SLO: nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

³ Kennisnet: ondersteunt scholen met ICT

⁴ Duurzaam ondernemen met je lab, Rijnbrink, 2017.

Innovatiethema's

Als we kijken naar de richtlijnen van de innovatie agenda (zowel gemeente als provincie), waarbij we de speerpunten uit de (landelijke) innovatieagenda afzetten tegen de vijf wettelijke functies van de bibliotheek krijgen we de volgende relevante thema's:

1. Nieuwe technologie; in de bibliotheek kun je kennis maken met nieuwe technologieën
2. Ontmoetingsplek & huisvesting; we willen een aantrekkelijke plek zijn voor diverse doelgroepen
3. Kunst en cultuur (waaronder samenwerken De Kunstbeweging); door samen te werken binnen de cultuur sector zijn we nog beter in staat talentontwikkeling te stimuleren en faciliteren

	Jeugd & onderwijs	Participatie & zelfredzaamheid	Persoonlijke ontwikkeling	maatschappelijk bibliotheek
Kennis & informatie				Nieuwe technologie
Lezen & literatuur				
Ontwikkeling & educatie				
Ontmoeting & debat			Ontmoetingsplek & huisvesting	
Kunst & cultuur	Samenwerking De Kunstbeweging			

2. Het project ‘De Bouwplaats’

Het project krijgt als werktitel ‘**De Bouwplaats**’. Dit sluit aan bij het concept van een makersplaats én de lokale identiteit ontleend aan de maakindustrie en geadopteerd door de stichting regiomarketing Emmen. Maak het mee!

‘De Bouwplaats’

“Het ontwikkelen, samen met de doelgroep, van een maakplaats gesitueerd in de bibliotheek, voor jongeren van 12-16 jaar, waar ze kunnen experimenteren, ontdekken, kennis uitwisselen, ontwikkelen, maken en geïnspireerd raken.”

De Bouwplaats omvat een fysieke locatie in de bibliotheek in Emmen, gecombineerd met relevante (behoefte gestuurde) programmering.

Alles draait om **co-creatie**. Zowel de uitvoering van de locatie als het ontwikkelen van de programmering vindt plaats in samenwerking of door de doelgroep. Uit ervaringen bij andere digitale werkplaatsen, blijkt dat er vooral uitwisseling en productie op gang komt als de jongeren als serieuze partners worden beschouwd; zo zijn ze mede-eigenaar van het proces, zijn betrokken en voelen zich verantwoordelijk voor de werkplaats. De jongeren worden middels een focusgroep betrokken bij de ontwikkeling, vormgeving en totstandkoming van deze maakplaats.

Zoals aangegeven richt De Bouwplaats zich op talentontwikkeling op het creatieve en cognitieve vlak. De activiteiten in de maakplaats zullen cross-overs zijn van (fysieke) kunst en digitale techniek. De Bibliotheek en De Kunstbeweging gaan hiertoe een **samenwerking** aan en zoeken de verbinding met andere partijen uit onder meer het bedrijfsleven, de culturele sector en het onderwijs.

Waarom: talentontwikkeling

Om de ontplooiingskansen van het individu in de regio te vergroten willen we een plek creëren waar jeugd in een informele setting vaardigheden kunnen ontwikkelen als creativiteit, verbeeldingskracht, probleemoplossend vermogen, verbanden leggen, samenwerken en kennisdelen (21e eeuwse vaardigheden). Cognitief en creatief experimenteren in een informele (buitenschoolse) setting om zo talenten te ontdekken en ontwikkelen. Dit leidt tot jeugdige inwoners van Zuidoost Drenthe die zich beter kunnen redden in de maatschappij én betere (beter passende) keuzes kunnen maken voor hun eigen toekomst.

Samenwerken & verbinden

Het concept wordt ontwikkeld door de Bibliotheek Emmen en De Kunstbeweging, als gelijkwaardige partners in het concept. Beide partijen hebben de behoefte dit in gezamenlijkheid te ontwikkelen en wonen samen onder één dak in de bibliotheek in Emmen.

Co-creatie is het uitgangspunt. De Bouwplaats wordt een plek die samen met de jongeren ontwikkeld en gerealiseerd wordt. Daarnaast zoeken wij samenwerking met partners die ook belang hebben bij het realiseren van ons doel. Partijen die hier een bijdrage aan kunnen leveren, inhoudelijk, financieel of op een andere manier, betrekken we bij onze activiteiten;

- Onderwijs; staan in contact met de doelgroep en faciliteren vaak zelf een soort makersplaats
- Jimmy's (hier zitten de jongeren uit de doelgroep); staan in contact met de doelgroep
- Bibliotheken (leren van de ervaring van andere bibliotheken)
- Regionale/lokale media (nieuwe media technieken & PR partner)
- St. regiomarketing Emmen (PR partner en lokale verbinder)
- Sociale wijkteams (lokalisering en doorverwijzen van jongeren)
- Gemeenten/provincie (aansluiten bij bestaande beleidsplannen, financiering)
- Werkgevers / bedrijfsleven (talenten spotten, aansluiten op lokale werkgelegenheid)

3. Doelgroep

De ontwikkeling van het concept vindt plaats in samenwerking met de doelgroep.

We richten ons primair op de doelgroep **jeugd tussen 12 en 16 jaar**, woonachtig in Zuidoost-Drenthe. We kiezen voor deze doelgroep omdat de nut en noodzaak bij deze groep het hoogst is. Zij staan aan de vooravond van het maken van allerlei belangrijke keuzes voor hun toekomst. Tevens geldt dat deze vorm van creativiteit/kunstbeoefening aansluit bij deze doelgroep; door het gebruik van fysieke en digitale technieken, op een door hen zelf gekozen moment.⁵ Bovendien is jeugd in deze leeftijdscategorie in staat zelfstandig naar de bibliotheek te komen.

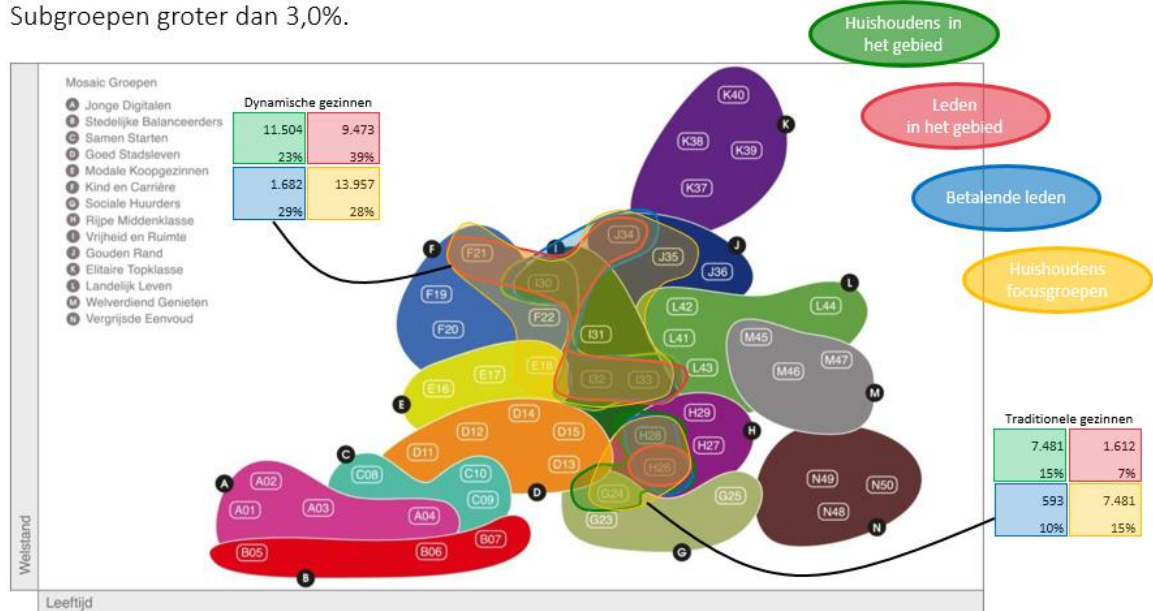
Andere doelgroepen zijn:

- Jeugd 0 – 4 jaar (creatieve ontwikkeling, begrijpen met je handen) en jeugd 4-9 jaar (programmeren, basisonderwijs).
- Jeugd 9-12 jaar en jeugd 16-19 jaar, uit de regio Zuidoost Drenthe, met interesse in creatieve en cognitieve programmering.
- Andere inwoners uit Zuidoost Drenthe die interesse hebben in nieuwe technologie en media, waaronder, jong volwassenen, 19-24 jaar (hoger onderwijs) en senioren.

Daarnaast houden we rekening met de **Mosaic profielen** in de gemeente Emmen, zowel leden als niet-leden. We richten ons voornamelijk op de groepen die wij dynamische en traditionele gezinnen noemen (voornamelijk aanwezig in de groepen H: Rijpe Middenklasse en I: Vrijheid en Ruimte).

Gebiedsprofiel

Subgroepen groter dan 3,0%.

⁵ Onderzoek 'toekomstverkenning kunstbeoefening' van het Sociaal en Cultureel planbureau 2010

4. Doelstellingen

Doelstelling van het project is te komen tot een permanente makersplaats in de Bibliotheek in Emmen om jeugdige bezoekers te kunnen laten experimenteren met nieuwe/digitale technieken om zo creatieve en/of technische vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. Hierbij kunnen de volgende subdoelen worden geformuleerd:

- Talentontwikkeling
Een plek creëren waar jeugd in een informele setting vaardigheden kunnen ontwikkelen als creativiteit, verbeeldingskracht, probleemoplossend vermogen, verbanden leggen, samenwerken en kennisdelen (21e eeuwse vaardigheden).
- Co-creatie
In samenwerking met de doelgroep een concept ontwikkelen dat optimaal aansluit bij deze groep om zo de betrokkenheid te vergroten. Verbinding en interactie realiseren met en tussen de doelgroepen.
- Informeel leren
Een vernieuwende manier van (informeel) leren ontwikkelen. Innovatie op het gebied van de manier waarop het kunstonderwijs wordt vormgegeven.
- Verbinding kunst en digitale media
Kinderen bewust maken van de mogelijkheden van de verbinding tussen digitale media en kunst. Ontwikkelen van digitale vaardigheden.
- Samenwerken
Genereren van nieuwe samenwerkingsverbanden met het onderwijs en het bedrijfsleven. Zowel Bibliotheek Emmen als de Kunstbeweging willen vooraanstaande partners zijn voor het onderwijs en het bedrijfsleven.
 - Samenwerken met (voortgezet) onderwijs mbt programma's en bereiken jeugd. Uiteraard bestaan er al vele samenwerkingsverbanden. Deze willen we uitbreiden op het gebied van nieuwe en digitale media, creativiteit en maaktechnieken.
 - Bedrijfsleven betrekken bij ontwikkeling en als sponsor en verbeteren aansluiting studie en beroepskeuze in de regio. Daarbij denken we aan onder meer de VPB Emmen (bedrijvenpark), Innofil3D (filament productie voor 3D printers) en Vasco Games (ontwikkelaar van online games).

5. Beoogde Resultaten

Producten

- Een **fysieke plek**: opzetten en inrichten van De Bouwplaats (**nog nader te bepalen m2**)
- Een **lab manager** of bouwopzichter die in staat is jongeren te boeien en binden en die zich gemakkelijk kan bewegen op het snijvlak van creativiteit en digitale techniek.
- Productontwikkeling: relevante programmering, tenminste **8 workshops in 2019**.

Doelgroep

Bibliotheek Emmen: het gaat niet zozeer om het vergroten van het aantal leden binnen deze doelgroep, het gaat om het **activeren** van de leden.

De Kunstbeweging: het vernieuwen van de manier van kunstbeoefening door jongeren.

In kwantitatieve termen:

- Bereiken & Boeien: **xx (niet-)bibliotheekleden tussen 12 en 16 jaar**
- Binden & Behouden: een vaste kern, eventueel ontstaan uit focusgroep, van tenminste **8 deelnemers** na een half jaar.

Bij 'behouden' gaat het om deelnemers die ambassadeur zijn geworden en nieuwe deelnemers verbinden. Ze blijven meedoen en meedenken over inhoud.

Overdraagbaarheid

Eén van de beoogde resultaten is tevens het ontwikkelen van een overdraagbaar concept naar andere bibliotheken (in Drenthe). Naar aanleiding van monitoring en evaluatie worden de voornaamste voorwaarden, risico- en succesfactoren vastgelegd en gerapporteerd aan de stuurgroep innovatie (Bibliotheken Drenthe).

6. Risico's en neveneffecten

Risico's

Volgens de KB zijn de meest genoemde knelpunten het vinden van voldoende personele bezetting (56%), het vinden van de juiste expertise (56%) en het vinden van (structurele) financiering (40%). Deze problemen zijn natuurlijk niet los van elkaar te beschouwen: voor het aantrekken van voldoende en goed opgeleid personeel is geld nodig.⁶

De rol van de lab manager (begeleider) van de Bouwplaats en zijn of haar profiel zijn bovendien cruciaal voor het succes.

Binnen de herinrichting van de bibliotheek is in zekere mate een plek toegekend aan De Bouwplaats. Daardoor ontstaat er druk om tot een concrete invulling te komen en het gevaar dat er te weinig tijd is de jongeren goed mee te nemen in het proces. Wanneer dit niet goed gebeurt, zal dat gevolgen hebben voor het succes van het project; jongeren zullen zich minder betrokken en verantwoordelijk voelen en er zal minder ontwikkeling/productie/uitwisseling op gang komen. De herinrichting mag niet sturend worden in de ontwikkeling van De Bouwplaats.

Neveneffecten

Naast de beoogde resultaten voorzien we de volgende neveneffecten:

- Een positief effect op het imago van de bibliotheek
- Bestaande en nieuwe activiteiten integreren in de bouwplaats (bijv. Coder Dojo)
- Nieuwe activiteiten ontwikkelen (bijv. Kris Kras Atelier)
- Nieuwe doelgroepen aantrekken
- (Meer) samenwerking met voortgezet en basisonderwijs
- (Meer) samenwerking met bedrijfsleven

Relatie met andere projecten

- Technologie hub, Bibliotheek Hoogeveen (innovatie agenda)
- Kunstbende (talentontwikkeling),
- Scholen / onderwijs, aansluiting bij bestaande programma's en werkplaatsen op scholen. Inventariseren behoefte en bereiken jongeren.
- Toolbox Emmen, een werkplaats voor volwassenen in het Rensenpark. We zoeken aansluiting om te kijken of en hoe we elkaar kunnen aanvullen/versterken.

⁶ Rapportage Makersplaatsen 2018, Koninklijke Bibliotheek

7. Plan van aanpak

projectorganisatie

Voor het project wordt een projectgroep samengesteld.

<naam>:	Projectleiding verbinden partners, uitwerken projectplan
<naam>:	Secretariële en projectondersteuning, plannen vergaderingen, notuleren, faciliteren.
<naam>:	Lab manager boeien en binden doelgroep, inrichten en ontwikkelen bouwplaats
<naam>:	Marketeer communicatieplan opstellen en uitvoeren

Andere relevante rollen voor het opzetten van de Bouwplaats zoals een ontwikkelaar en technisch onderhoud (zie ook begroting) vallen buiten de projectorganisatie.

Communicatieplan

Om de doelgroep te laten weten dat er een Bouwplaats is in de bibliotheek wordt er een communicatieplan opgesteld en diverse uitingen ontwikkeld. De Bouwplaats krijgt een 'eigen smoel'. Voor de promotie van de Bouwplaats worden de bestaande perscontacten en middelenmix van de bibliotheek Emmen en de Kunstbeweging benut, aangevuld met een specifieke uitgewerkte campagne en bijbehorende middelen; kleinschalig en heel doelgericht. Bij de uitwerking wordt in ieder geval uitgegaan van één of meer kick-off activiteiten, bijvoorbeeld een game night of hackaton.

Fasering

Wat	Omschrijving/Doel	Wie	Wanneer
projectplan	Projectplan OBE gereed	Projectleider(s)	Nov 2018
projectplan	Projectplan OBE vastgesteld	Stuurgroep	Nov 2018
projectplan	Projectplan OBE & DKB gereed	Projectleider(s)	Dec 2018
fondsen	Start fondsenwerving	Projectleider(s)	Januari 2019
bedrijfsleven	Start boeien en binden bedrijfsleven	Projectleider(s)	Januari 2019
focusgroep	Samenstellen en starten focusgroep	Projectleider(s)	Januari 2019
focusgroep	afronding focusgroep, inventarisatie en verwerking uitkomsten	Projectleider(s)	Maart 2019
inrichting	Basis inrichting gereed	Projectleider(s)	April 2019
Lab manager	Aanstellen lab manager	Projectleider(s)	April 2019
bouwplaats	doorontwikkeling op inhoud	Labmanager	April 2019 - Januari 2020

8. Begroting

INVESTERINGS BEGROTING 2019			
KOSTEN	werkuren	tarief	totaal
personeelskosten			
projectleider	222	€ 65	€ 14.430
labmanager	960	€ 50	€ 48.000
ontwikkelaar	80	€ 50	€ 4.000
techniek	24	€ 40	€ 960
diverse docenten	40	€ 50	€ 2.000
marketing & communicatie			€ 5.000
Totaal personeelkosten			€ 74.390
materiele kosten			
huisvesting			€ 10.000
inrichting			€ 60.000
drukwerk, vormgeving, mediabudget			€ 5.000
Kosten materialen tbv activiteiten			€ 2.500
Totaal materiele kosten			€ 77.500
bureaunkosten			
Administratieve ondersteuning	40	€ 35	€ 1.400
reiskosten			€ 4.500
werving en selectie docenten en labmanager			€ 3.000
overige kosten - onvoorzien			€ 6.000
Totaal bureaunkosten			€ 14.900
totaal kosten			€ 166.790
BATEN			
OBE uit eigen begroting			€ 17.400
OBE uit innovatieagenda			€ 60.000
fondsen en sponsors			€ 89.390
totaal baten			€ 166.790

Toelichting op begroting

Kosten

Onder uren projectleider is uitgegaan van een projectleider van de bibliotheek en een projectleider van de Kunstbeweging (DKB), waarbij de uren in de loop van 2019 aflopen. Eind 2019 valt de labmanager onder de reguliere organisaties van Bibliotheek Emmen en de Kunstbeweging.

Baten

Bibliotheek Emmen draagt een deel bij uit eigen begroting. Zo zijn kosten voor huisvesting opgenomen, welke Bibliotheek Emmen bijdraagt aan het project.

Vanuit een gezamenlijk plan heeft DKB uit de eigen begroting €60.000 beschikbaar om in te zetten ten behoeve van De Bouwplaats. Deze bijdrage is nu verwerkt onder 'fondsen en sponsoren'.

Vooruitblik

In 2020 wordt de projectbegroting vooralsnog geschat op ca. 100.000 euro, waaronder een lab manager, inrichting, docenten en materiaal kosten. Vanaf 2021 is de intentie dat de Bouwplaats wordt gefinancierd vanuit de reguliere begrotingen van DKB en OBE.

NB1:

In de projectbegroting is geen onderscheid gemaakt tussen projecturen en out-of-pocket kosten. Kosten die in de eigen begroting van Bibliotheek Emmen vallen zijn:

Post	Bedrag
huisvesting	€ 10.000
drukwerk en vormgeving	€ 3.000
administratieve ondersteuning	€ 1.400
werving en selectie	€ 3.000
Totaal	€ 17.400

Deze € 17.400 is opgenomen als baten.

NB2:

Het uurtarief van de projectleider wijkt af van het uurtarief zoals afgesproken binnen de innovatie agenda (65,- euro vs. 59,- euro). Dit is bewust hoger aangehouden, omdat hieronder ook de uren van de projectleider van De Kunstweging vallen. Door rekening te houden met een hoger tarief verwachten we binnen begroting te kunnen blijven.

9. Planning van tussenresultaten

Wat	Omschrijving/Doel	Wie	Wanneer
projectplan	Projectplan OBE gereed	Projectleider(s)	Nov 2018
projectplan	Projectplan OBE vastgesteld	Stuurgroep	Nov 2018
projectplan	Projectplan OBE & DKB gereed	Projectleider(s)	Dec 2018
fondsen	Start fondsenwerving	Projectleider(s)	Januari 2019
bedrijfsleven	Start boeien en binden bedrijfsleven	Projectleider(s)	Januari 2019
focusgroep	Samenstellen en starten focusgroep	Projectleider(s)	Januari 2019
focusgroep	afronding focusgroep, inventarisatie en verwerking uitkomsten	Projectleider(s)	Maart 2019
SGIA	Verantwoording aan SGIA	Projectleider(s)	14 maart 2019
inrichting	Basis inrichting gereed	Projectleider(s)	April 2019
lab manager	Aanstellen lab manager	Projectleider(s)	April 2019
bouwplaats	doorontwikkeling op inhoud	Labmanager	April 2019 - Januari 2020
SGIA	Verantwoording aan SGIA	Projectleider(s)	26 juni 2019
bouwplaats	doorontwikkeling op inhoud	Labmanager	April 2019 - Januari 2020
SGIA	Verantwoording aan SGIA	Projectleider(s)	11 sept. 2019
bouwplaats	doorontwikkeling op inhoud	Labmanager	April 2019 - Januari 2020
projectplan	Evaluatie en oplevering document tbv overdraagbaarheid	Projectleider(s)	November 2019
SGIA	Verantwoording aan SGIA	Projectleider(s)	27 nov. 2019
bouwplaats	doorontwikkeling op inhoud	Labmanager	April 2019 - Januari 2020

10. Tot slot

Bibliotheek Emmen kijkt erg uit naar verdere realisatie van de Bouwplaats en we hopen op voldoende financiële steun om onze plannen uit te kunnen voeren. Hopelijk geeft dit plan voldoende aanleiding voor de stuurgroep innovatie van de Drentse bibliotheken om over te gaan tot een financiële bijdrage. Wij willen de stuurgroep vragen om een bijdrage van € 60.000,- te overwegen.

Mocht u naar aanleiding van dit plan nog meer informatie nodig hebben, dan zijn wij uiteraard bereid om hierover met u in contact te komen.